

Project Visdiefvlotjes

In 2009, het jaar van de Visdief (*Sterna hirundo*), besloot Henny de Groot, vrijwilliger bij Staatsbosbeheer, het Visdiefvlotjes project in de kavel Kastelein in de gemeente Zeevang ten noorden van Purmerend een duurzamer leven in te blazen. Enkele jaren eerder aangebrachte vlotjes waren ofwel gezonken of overgroeid geraakt. Samen met pachter Jaap Hoek-Spaans experimenteerde Henny met verbeterde vlotjes, schelpenstrandjes en eilandjes. De legsels van Visdieven op oevers verdwijnen hier in de ei- of in de kuikenfase in de maag van Hermelijnen (*Mustela erminea*). Op de vlotjes kunnen Visdieven de nesten en de jongen goed verdedigen. Ze storten zich vanuit de lucht op de zwemmende predator die dan wijselijk het hazenpad kiest. Hoe groter de vlotjes, hoe meer paartjes Visdieven erop broeden. Broedresultaat Visdief in 2012 op 7 vlotjes: 8 legsels, 15 jongen vliegvlug. In 2009 op 4 vlotjes: 4 legsels, 8 jongen vliegvlug.

In 2010 is overgegaan op de aanleg van minder arbeidsintensieve schelpen-eilandjes. Op de 2 schelpen-eilandjes broeden sindsdien ieder jaar met succes 4 paar Visdiefjes. Henny is in gesprek met de beheerder over een uitbreiding van het project naar een vergelijkbaar gebied in de buurt. Het merendeel van de Visdiefjongen wordt niet vliegvlug in Nederland, omdat jaarlijks de reproductie door predatie wordt tenietgedaan of de jongen verhongeren zoals op eiland Kreupel in het IJsselmeer. Op Kastelein kunnen de Visdieven hun jongen voeden met kleine witvisjes (vnl. Blankvoorn (*Rutilus rutilus*) en Ruisvoorn (*Scardinius erythrophthalmus*)). Kavel Kastelein heeft een plasdras perceel, brede volle sloten en grasrijke oevers. Ook typische weidevogels als Grutto (*Limosa limosa*), Kievit (*Vanelus vanellus*) en Tureluur (*Tringa totanus*) en eenden zoals Slobeend (*Anas clypeata*) komen ieder jaar hier naar toe om te nestelen. Zie ook www.Natuurfoto-Zeevang.nl

Opmars van de Otter

Vanaf 7 juli 2002 t/m 2008 zijn Otters (*Lutra lutra*) in ons land uitgezet voor herintroductie. De uitzettingen vonden plaats in de Wieden, Weerribben en enkele andere nabijgelegen moerassen. Dit leefgebied (ca. 200 km²) is geleidelijk door de nakomelingen van de uitgezette Otters bezet geraakt. In april 2012 leefden hier 20-25 RE's (adulte vrouwtjes) en in totaal 60-70 dieren. Onderzoek van DNA uit vers verzamelde 'spraints' (keutels) van Otters leverde een belangrijke bijdrage aan het volgen van

de ontwikkelingen. Na 2009 heeft de populatie zich uitgebreid naar geschikte leefgebieden van het zuidelijke deel van Friesland zoals de Linde, naar Wapservense A, Wold Aa, Ketelmeer, Vecht en delen van de NOP en Flevopolder. Voorposten van een enkele Otter ontstonden in het Vechtplassengebied, langs de IJssel en het Zuidlaardermeer. Rond Doesburg en Dülmen (Kreis Münster) vestigden zich kleine populaties met zowel Nederlandse als Centraal-Europese voorouders. Samengenomen omvat het leefgebied van deze nieuwe populatie 87 uurhokken (van 5x5 km) en deze populatie moet in het voorjaar van 2012 hebben bestaan uit minimaal 40 RE's met ruim 100 Otters. Indien maatregelen ter voorkoming van verkeerssterfte en verdrinking in viskuiken verder worden uitgevoerd, zal de opmars van de nieuwe populatie zich naar verwachting kunnen voortzetten. Frek Niewold heeft met

een groot netwerk van vrijwilligers en natuurbeheerders enorm veel speurwerk verricht en een rapport gemaakt (Otters sinds 2002 terug in Nederland. Rapport NWI-OT2012-04 in opdracht van Staatsbosbeheer regio Oost).

Jongeren van diverse etnische afkomst in de natuur

Diverse groepen bezoeken de natuur minder dan gemiddeld, zoals jong volwassenen of allochtonen. Staatsbosbeheer vraagt zich af hoe dat komt en of het mogelijk is om natuur aantrekkelijker en beter toegankelijk te maken voor alle bevolkingsgroepen. Marjolein Kloek startte in 2011 een onderzoek hiernaar onder begeleiding van prof. dr. Matthijs Schouten (Staatsbosbeheer), dr. Arjen Buijs (Wageningen UR) en prof. dr. Jan Boersema (VU). Er vonden groepsinterviews plaats met jongeren van drie verschillende etnische achtergronden: Nederlanders van Turkse, Chinese en autochtone afkomst. In ons land vormen Nederlanders van

Turkse afkomst momenteel de grootste niet-westerse groep en Nederlanders van Chinese afkomst zijn de snelst groeiende niet-westerse groep.

Meer dan 40 jonge mensen werkten enthousiast mee aan het onderzoek door mee te denken, vragen te beantwoorden en zich voor te stellen hoe je mensen 'zoals zij' vaker de natuur in krijgt. Velen zeggen dat ze minder vaak in de natuur komen dan ze zouden willen en in diverse groepen komt er een 'heimwee' naar natuur op.

Binnenkort zal een boek verschijnen dat op een heel directe wijze inzicht geeft in de natuurbeleving van deze jongeren van diverse etnische afkomst: vooral via hun eigen bijzondere en karakteristieke, ontroerende, spannende en leuke verhalen. Wij verklappen hier alvast dat er veel overeenkomsten naar voren komen en ook enkele etnische en meer persoonlijke verschillen. Meer diepgaande wetenschappelijke analyses zullen gepubliceerd worden in Engelstalige artikelen en het onderzoek krijgt nog een vervolg.

Visdiefvlotjes in sloot

Voeren van de jongen

(foto's: Henny de Groot)